

Milicz, dnia 26 marca 2026 r.

INFORMACJA OPISOWA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU ZA 2025 ROK

Wstęp

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Miliczu obejmuje nadzorem sanitarnym obszar powiatu milickiego: miasto Milicz, gminę Milicz, gminę Cieszków, gminę Krośnice.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Miliczu w 2025 roku było doskonalenie wykorzystania usług cyfrowych w sprawowaniu nadzoru oraz upowszechnianie wiedzy dotyczącej zachowań bezpiecznych dla zdrowia, promowanie zdrowego trybu życia, zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego na nadzorowanym terenie, poprawa stanu zdrowia publicznego w tym zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, ograniczenie negatywnych skutków wpływu czynników środowiskowych na zdrowie społeczeństwa.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Miliczu w ramach swojej działalności współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, strażą pożarną, policją, inspekcją weterynaryjną.

1.Sekcja Epidemiologii

Sekcja Epidemiologii w 2025 r. przeprowadziła łącznie 116 kontroli (zaplanowanych na rok 2025 – 85) w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Podczas kontroli wydano 3 decyzje płaćnicze oraz 4 decyzje merytoryczne. Decyzje płaćnicze zostały wydane po kontrolach w podmiotach leczniczych podczas których stwierdzono nieprawidłowości w postaci: braku środka transportu służącego do transportu wewnętrznego odpadów medycznych z miejsca ich powstania do miejsca wstępnego magazynowania; braku dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk w pomieszczeniu gospodarczym, w którym znajduje się przenośne urządzenie chłodnicze przeznaczone do magazynowania odpadów medycznych; widocznych śladów zalania (brązowe plamy) na suficie w poczekalni w jednej z przychodni.

W związku z wyżej wymienionymi uchybieniami wystawiono decyzje płaćnicze oraz decyzję merytoryczną. Po otrzymaniu pisma strony o wykonaniu zaleceń przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Drugą kontrolę sprawdzającą przeprowadzono po upływie wskazanego w decyzji terminu. Wszelkie zalecenia wykonano.

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na opracowanie, wdrożenie i przestrzeganie procedur dotyczących zagadnień związanych z zapobieganiem zakażeniom i chorobom zakaźnym oraz postępowaniem z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania.

Wszystkie podmioty posiadają podpisane umowy ze specjalistycznymi firmami na odbiór i utylizację odpadów medycznych.

Prowadzono nadzór nad ogniskami epidemicznymi, zakażeniami szpitalnymi i chorobami zakaźnymi jakie mogą wystąpić w Milickim Centrum Medycznym Sp. z o. o., w restrukturyzacji, Wielospecjalistycznym Szpitalu w Miliczu. W 2025 roku odnotowano 5 ognisk epidemicznych.

Na bieżąco analizowano sytuację epidemiologiczną powiatu związaną z występowaniem przypadków zachorowań na choroby zakaźne oraz biologicznych czynników chorobotwórczych, podejmowano stosowne działania przeciwepidemiczne i zapobiegawcze.

W roku 2025 zarejestrowano następującą ilość przypadków zachorowań na choroby zakaźne (porównanie z 2024 r.):

L.p.	Jednostka chorobowa	Liczba przypadków zachorowań	
		2025	2024
1.	salmonellozy - zatrucia pokarmowe	3	7
2.	bakteryjne zakażenia jelitowe - wywołane przez Clostridium Difficile - wywołane przez E. coli biegunkotwórczą	10 0	24 1
3.	lamblioza	3	0
4.	wirusowe zakażenia jelitowe - wywołane przez rotawirusy - wywołane przez norowirusy	10 30	32 4
5.	biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (ogółem)	83	67
6.	krztusiec	10	18
7.	płonica	2	17
8.	choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna - róża	3	2
9.	kiła - wczesna - inne postacie kiły i kiła nie określona	0 2	2 0
10.	inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	0	1
11.	borelioza z Lyme	48	22
12.	styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	6	9
13.	kleszczowe zapalenie mózgu	1	0
14.	ospa wietrzna	48	86
15.	wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone	0	1
16.	wirusowe zapalenie wątroby: - typu A - typu B – przewlekłe i BNO - typ C – przewlekłe i BNO	1 2 4	1 8 3

17.	AIDS- zespół nabytego upośledzenia	1	0
18.	Nowo wykryte zakażenie HIV	3	3
19.	świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	0	1
20.	choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna - posocznica	0	1
21.	Grypa	3	4
22.	zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) - potwierdzone - możliwe	304 4	364 10
23.	zakażenie wirusem RSV	78	33
24.	grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	452	386

Sytuacja epidemiologiczna w 2025 roku na terenie powiatu milickiego kształtowała się następująco:

- nie zarejestrowano zbiorowego zatrucia pokarmowego. Zgłoszone 3 przypadki zatrucia pokarmowego miały charakter pojedynczych przypadków. Czynnikiem etiologicznym w 1 z wyżej wymienionych przypadków była salmonella enteritidis, w 2 przypadkach czynnik etiologiczny nie został określony.
- zarejestrowano ogółem 75 przypadków zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, w 10 przypadkach wywołane przez rotawirusy, w 30 przypadkach przez norowirusy. W grupie tej u dzieci do lat 2 wystąpiło 19 zachorowań (wszystkie zachorowania wymagały hospitalizacji).
- zarejestrowano 83 przypadki zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. W grupie tej zachorowało 9 dzieci do lat 2 – (zachorowania dzieci w grupie do 2 lat spowodowały 6 hospitalizacji).
- zgłoszono 2 przypadki zachorowań na płonicę, zachorowania wystąpiły u 2 mieszkank wsi.
- **zarejestrowano 48 przypadków zachorowań na boreliozę** w tym 1 przypadek neuroboreliozy. Na neuroboreliozę zachorował mężczyzna – mieszkaniec wsi. Na boreliozę chorowały częściej kobiety. Do kontaktu z kleszczem dochodziło głównie na terenach zielonych w miejscu zamieszkania. Rumień wystąpił u 46 osób.
- zarejestrowano 48 przypadków zachorowań na ospę wietrzną. Chorowali głównie mieszkańcy wsi w liczbie 31 (mieszkańcy miasta 17). Zachorowało 24 mężczyzn oraz 24

kobiety. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w grupie wiekowej od 5 do 9 lat – 25 przypadków.

- podobnie jak w latach poprzednich nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowania na różyczkę.

- zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A., zgłoszono 2 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu B przewlekłego i bliżej nie określonego oraz 4 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C i bliżej nieokreślonego.

- przeprowadzono 47 dochodzeń epidemiologicznych w związku z pokąsaniem ludzi przez zwierzęta: zarejestrowano 33 przypadki pokąsań przez psy, 12 przypadków pokąsań przez koty, 1 przypadek pokąsania przez szczura oraz 1 przypadek pogryzienia przez szopa. Zwierzęta znane podlegały obserwacji lekarsko – weterynaryjnej. Spośród pokąsanych osób 6 poddano poekspozycyjnym szczepieniom przeciw wściekliźnie.

- podmioty lecznicze świadczące usługi medyczne zgłosiły w 2025 roku 452 przypadki zachorowań na grypę potwierdzone szybkim testem antygenowym oraz 78 przypadków zakażenia wirusem RSV – 24 osoby wymagały hospitalizacji.

- odnotowano 304 potwierdzone oraz 4 możliwe przypadki zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19), 7 osób poddano hospitalizacji.

Szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym u dzieci i osób dorosłych wykonywane są w 13 punktach szczepień znajdujących się w podmiotach leczniczych.

Liczba dzieci i młodzieży w przedziale wiekowym 0-19 lat podlegających w 2025 roku obowiązkowi szczepień ochronnych wynosiła 7744.

W roku 2025 zgłoszono do Stacji 2 przypadki niepożądanego odczynu poszczepiennego – 1 łagodny oraz 1 poważny. NOP poważny wystąpił po szczepieniu przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego. NOP łagodny wystąpił u pacjenta po podaniu szczepionek przeciw błonicy, haemofilus influenzae, tężcowi, krztuścowi, rotawirusom, WZW B oraz pneumokokom.

2. Sekcja Higieny Komunalnej

Sekcja Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Miliczu w ramach działań przeprowadziła 410 kontroli sanitarnych, pobrała 182 próbki wody do badań laboratoryjnych oraz wydała 99 decyzji merytorycznych i 33 decyzje płatnicze. Pracownicy Sekcji uczestniczyli również w 33 ekshumacjach oraz ocenach sanitarnych placów zabaw i piaskownic (w ramach nadzoru pobrano 4 próbki piasku do badań laboratoryjnych).

Na wniosek Starostwa Powiatowego w Miliczu wydano 2 opinie sanitarne na sprowadzenie zwłok lub urn z zagranicy.

W ewidencji Stacji widnieje 106 obiektów rekreacyjnych, w tym 99 placów zabaw, 4 boiska sportowe, 2 stadiony oraz 1 skatepark. Kontrole wykazały nieprawidłowości w 5 obiektach, które dotyczyły m.in. nieprawidłowego stanu technicznego urządzeń.

Ogółem w 2025 roku w grupie obiektów rekreacyjnych przeprowadzono 85 kontroli, wydano 5 decyzji merytorycznych, 7 decyzji płatniczych oraz pobrano 4 próbki piasku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Miliczu w roku 2025 wydał 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia:

- Milicz - w próbkach wody pobranych do badań laboratoryjnych wystąpiły przekroczenia parametrów fizykochemicznych (mangan (3x), mętność (1x), zapach (1x), żelazo (1x). Wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia pod względem fizykochemicznym dla miejscowości Świętoszyn z wyłączeniem numerów od 1 do 11 – czas przekroczenia 5 dni.
- Brzezina Sułowska – przekroczone parametry fizykochemiczne (żelazo (3x), mętność (3x)) oraz (mętność (2x), zapach (2x), żelazo (2x), mangan(2x). Wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia pod względem fizykochemicznym dla miejscowości: Grabówka, Olsza, Wilkowo, Baranowice – czas przekroczenia 5 dni.

Roczna ocena jakości wody w roku 2025 we wskazanych wodociągach – przydatna do spożycia

- zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294).

Ogółem dla wszystkich w/w wodociągów przeprowadzono 38 kontroli sanitarnych, 182 pobory próbek wody oraz wydano łącznie 46 decyzji merytorycznych oraz 18 decyzji płatniczych.

3. Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2025 roku liczba placówek pod nadzorem (ogółem) wynosiła 72:

- 50 placówek stałych,
- 22 placówki sezonowe wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

W 2025 roku przeprowadzono 103 kontrole sanitarne. W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach stałych oceniane były min:

- stan sanitarno-higieniczny, techniczny i porządkowy, certyfikaty / atesty mebli edukacyjnych, wyniki z pomiaru oświetlenia sztucznego, miejsca na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, ergonomia mebli edukacyjnych, higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych, dostęp do wody pitnej, warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, standardy dostępności do urządzeń sanitarno-higienicznych, nadzór nad substancjami

i preparatami chemicznymi w szkołach, ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego.

Podczas kontroli placówek sezonowych oceniano stan sanitarny wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Podczas kontroli sanitarnych stwierdzono w 9 placówkach stałych nieprawidłowości sanitarno-higieniczne i techniczne. Dotyczyły one min. poprawy stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń sanitarnych dla uczniów, sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży, korytarzy szkolnych, bloków sportowych, placu zabaw. W związku ze stwierdzeniem, nieprawidłowości wydano w 2025 roku 9 decyzji płatniczych, 9 decyzji merytorycznych oraz 2 decyzje zmieniające termin.

W 2025 roku przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych sprawdzających wykonanie przez placówki obowiązków zawartych we wcześniejszych decyzjach merytorycznych.

W 2025 roku nie prowadzono postępowań egzekucyjnych w administracji oraz nie nałożono mandatów.

4. Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów znajdujących się na terenie powiatu milickiego oceniany był przez Państwową Inspekcję Sanitarną zgodnie z procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych. Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywnienia, nadzorowanych przez tutęjszą Stację jest zróżnicowany. Działają zarówno obiekty nowoczesne, jak i stare oraz obiekty małe (sklepy w rejonach wiejskich) i sklepy duże. W roku 2025 powstało 26 nowych obiektów oraz 15 środków transportu (jako część zakładu macierzystego). W wielu zakładach stan sanitarny oceniony został jako poprawny dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu procedur na podstawie zasad systemu HACCP. W skali całego powiatu zasady GHP/GMP/HACCP zostały wdrożone w większości zakładów. Pozostałe zakłady są w trakcie wdrażania i opracowywania stosownej dokumentacji. Korzystając z ułatwień przewidzianych przez Komisję Europejską we wdrażaniu procedur HACCP w małych przedsiębiorstwach, w części zakładów spożywczych przestrzeganie zasad GHP i GMP uznano

za wystarczające dla kontroli najważniejszych zagrożeń bezpieczeństwa żywności, co dotyczy zwłaszcza punktów małej gastronomii bazujących na półproduktach i produktach gotowych.

W roku 2025 Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia realizowała zaplanowane zamierzenia i plany kontroli. W 2025 roku przeprowadzono 533 kontrole sanitarne (kontrole tematyczne, interwencyjne, sprawdzające), wystawiono 259 decyzji merytorycznych, 332 decyzje płatnicze, ukarano 63 mandatami karnymi na kwotę 22 200,00 zł.

Dokonano unieruchomienia 2 zakładów:

- sklep wielkopowierzchniowy – obecność szkodników oraz śladów ich bytowania,
- zakład małej gastronomii – nie zrealizowano obowiązków wynikających z decyzji zatwierdzającej na 3 m-ce.

Kontrolowano również środki transportu żywności, z których wszystkie spełniały wymagania higieniczno-sanitarne. Zakłady produkujące żywność posiadają własne środki transportu, na które uzyskały pozytywne decyzje organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje odpowiednimi środkami transportu, w stanie sanitarno-higienicznym odpowiadającym wymaganiom, środki transportu służą wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych. Niektóre zakłady korzystają z transportu producentów żywności oraz z usług specjalistycznych firm przewozowych.

W roku 2025 ogółem pobrano 212 próbek badanych w kierunkach: zawartości najwyższych dopuszczalnych pozostałości pestycydów; metali ciężkich; azotanów i azotynów; zawartości akrylamidu, węglowodorów aromatycznych – WWA; miktosyn w tym patuliny i alkaloidów sporyszu; antybiotykoodporności; zawartości substancji dodatkowych takich jak: substancji słodzących, substancji konserwujących, kumaryny jako substancji aromatycznej; 3MCPD; GMO; zanieczyszczeń mikrobiologicznych: obecność *Salmonella* spp., liczba *Listeria monocytogenes*, liczba *Bacillus cereus* (trzy najczęściej badane parametry) oraz histamina; skażenia promieniotwórcze; barwniki z grupy Sudanu; obecność furanu, oznaczanie kwasu erukowego; oznaczanie parametrów jełczenia; 4 próbki suplementów diety badanych w kierunku oznaczania zawartości witamin i składników mineralnych oraz 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wyniki większości badań prawidłowe, zdyskwalifikowano próbki:

- jedną próbkę żywności - badania laboratoryjne wykazały zanieczyszczenie nadchloranami oraz alkaloidami pirolizydynowymi,
- w 1 z 5 próbek wody źródlanej pobranych w kierunku jakości mikrobiologicznej wykryto obecność bakterii z grupy coli.

W obu przypadkach wygenerowano powiadomienie w systemie RASFF, a następnie powiadomienie uzupełniono – po uzyskaniu kolejnych wyników. Wśród wszystkich pobranych

próbek w większości stwierdzono prawidłowe znakowanie środków spożywczych zawierające obowiązkowe informacje na temat żywności, w tym dotyczące substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. W jednym przypadku (karkówka gotowa do spożycia) stwierdzono nieprawidłowe znakowanie środków spożywczych, próbki zdyskwalifikowano.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. W ramach nadzoru pobrano 3 próbki przedmiotów użytku:

- 2 próbki w kierunku migracji specyficznej (talerz dekorowany oraz kieliszek do wina),
- 1 łyżkę wykonaną z tworzywa (nylonu) w kierunku migracji amin aromatycznych pierwszorzędowych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Prowadzono kontrole z zakresu znakowania suplementów diety wprowadzanych do obrotu min. przez apteki i przez portale internetowe – nieprawidłowości nie stwierdzono. Na terenie powiatu milickiego nie powstał żaden nowy obiekt wprowadzający do obrotu suplementy diety. W ramach nadzoru nad suplementami diety pobrano do badań laboratoryjnych 4 próbki suplementów diety – wyniki badań prawidłowe.

W roku sprawozdawczym do PSSE w Miliczu w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF wpłynęły 2 powiadomienia alarmowe, 11 powiadomień w celu podjęcia działań oraz 1 powiadomienie z Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Powyższe powiadomienia dotyczyły środków spożywczych oraz suplementów diety, które kwestionowano ze względu na: stwierdzenie ditlenku tytanu (E 171) w barwnikach spożywczych (w postaci proszku, płynu, sprayu i żelu); stwierdzenie pozostałości leku weterynaryjnego benzimidazolu u świń hodowanych w Belgii; powiadomienie w sprawie stwierdzenia NDP sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych w lubczyku; powiadomienie w sprawie wykrycia *Listeria monocytogenes* w produkcie serdelka cienka; przekroczenia NDP ochratoksyny A w produkcie mąka żytnia razowa, typ 2000; przekroczenia NDP alkaloidów pirolizydynowych w produkcie pn. suszone oregano; przekroczenia NDP pozostałości pestycydu - antrachinonu w herbacie czarnej; powiadomienie dot. produktu pn. morwa biała, w którym stwierdzono obecność *Salmonella* Spp.; powiadomienie dot. produktu herbatka ziołowa, w którym stwierdzono przekroczenia zawartości sumy alkaloidów pirolizydynowych; powiadomienie dot. stwierdzenia obecności bakterii *Salmonella* Spp. w mrożonym mięsie kaczki; powiadomienie w sprawie stwierdzenia 3-monochlor -1,2-propanodiol (3-MCPD) w wyrobach cukierniczych z Turcji; stwierdzenie przekroczenia NDP cyny w produkcie owoce w syropie; powiadomienie w sprawie wykrycia Cereulide (toksyny

produkowanej przez *Bacillus cereus*) na jednej linii produkcyjnej w Niderlandach, na której produkowane były mleka początkowe dla niemowląt.

W wyniku otrzymanych informacji o produktach, które nie spełniały wymagań przepisów prawnych i stanowiły zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów przeprowadzono kontrole interwencyjne. W większości skontrolowanych obiektów niebezpieczne produkty były wycofywane przez dystrybutorów lub sprzedane klientowi indywidualnemu bez możliwości dalszej identyfikacji, natomiast w 3 zakładach stwierdzono kwestionowany produkt w obrocie lub produkcji – produkty w trakcie kontroli zostały wycofane z obrotu/produkcji i zostały zutylizowane lub zwrócone do dostawcy.

W 2025 r. pracownicy Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia rozpatrzyli 23 sygnały od konsumentów zgłoszone do PSSE w Miliczu. Wnioski dotyczyły złego stanu sanitarnego zakładów, sprzedaży produktów spożywczych po terminie przydatności do spożycia, złej jakości produktów spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego. Przeprowadzone kontrole interwencyjne częściowo wykazały zasadność tych wniosków i osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatami karnymi, natomiast częściowo były bezzasadne.

W roku 2025 prowadzony był nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi oraz przetworami grzybowymi. Kontrole przeprowadzono w punktach handlowych takich jak sklepy ogólnospożywcze i warzywnicze. Szczególnym nadzorem objęto również targowisko, na którym prowadzi się sprzedaż grzybów świeżych i suszonych. Kierownik Sekcji Higieny Komunalnej oraz koordynator Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia posiadają uprawnienia klasyfikatora grzybów świeżych. Nadzór nad wykorzystywaniem grzybów w przetwórstwie i gastronomii kontrolowano w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego oraz w miejscach produkcji żywności i przetworów z dodatkiem grzybów. Podczas kontroli pracownicy Sekcji zwracali uwagę na takie aspekty jak: właściwości, sprzedaż w jednostkowych opakowaniach, oznakowanie towaru umożliwiające identyfikację produktu i producenta. Na terenie powiatu milickiego w 2025 roku nie zanotowano przypadków zatrucia grzybami.

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie istotnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonych środowisk (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach i przedszkolach, żłobkach, wychowanków domu dziecka, pensjonariuszy domów pomocy społecznej). Warunki produkcji i obrotu żywnością regulują obowiązujące przepisy prawa żywnościowego. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorują warunki higieniczno-sanitarne w obiektach produkcji i obrotu żywnością, w tym m.in. w zakładach żywienia zbiorowego. Natomiast zasady racjonalnego żywienia oraz zalecane racje pokarmowe dla

różnych grup ludności opracowują (zgodnie z kompetencjami i aktualnym stanem wiedzy) oraz publikują jednostki badawczo-rozwojowe podległe i nadzorowane przez Ministra Zdrowia, w tym głównie Instytut Żywności i Żywienia. Przy planowaniu i realizacji żywienia zbiorowego korzystne jest posługiwanie się modelowymi racjami pokarmowymi, w których podane są ilości poszczególnych grup produktów spożywczych. Dla większości obiektów mają one formę zaleceń oraz spełniają rolę edukacyjną w praktycznej realizacji tego rodzaju żywienia. Oceny sposobu żywienia dokonywane w obiektach dla których nie wprowadzono przepisów dot. żywienia przesyłane są w formie pism do przedsiębiorców prowadzących żywienie (odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności i jakość żywienia) oraz do wiadomości jednostkom nadrzędnym lub dyrektorom obiektów. Żywienie dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty regulowane było przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz.1154).

Nieprawidłowości stwierdzane w żywieniu dzieci i młodzieży dotyczyły:

- braku warzyw i owoców w posiłku,
- zbyt rzadkiego podawania ryb,
- zbyt dużego udziału ziemniaków w stosunku do produktów zbożowych,
- stosowania koncentratów spożywczych.

Ocena teoretyczna jadłospisów dekadowych obejmowała:

- regularność, częstotliwość oraz pory spożywania posiłków,
- jakość jadłospisów dekadowych,
- dobór technik kulinarnych,
- sposób dokumentowania organizacji żywienia,
- stosowanie zasad racjonalnego żywienia w profilaktyce zdrowia.

W 2025 r. w ramach realizacji zadań:

- porozumienia PIS – IW wspólnie przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w obiektach ruchomych wprowadzających do obrotu mięso i przetwory mięsne na placu targowym w Miliczu,
- wzmożono nadzór w obiektach żywności wykazujących dużą zdolność produkcyjną i tam gdzie konsumenci wskazywali zły stan sanitarny,
- sporządzano informacje z zakresu przestrzegania zakazu palenia tytoniu w zakładach gastronomicznych,

- przeprowadzono kontrole w Gospodarstwach Rolno -Sadowniczych, 1 kontrolę wspólną z Powiatową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Miliczu oraz 1 kontrolę z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska.

Ważnym aspektem bezpieczeństwa żywności i żywienia jest dążenie do wzrostu świadomości producentów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności oraz współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co bardzo często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości obiektów. W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa żywności Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia sprawuje nadzór sanitarny szczególnie w zakresie: wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia, zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), zasad dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), systemu HACCP (wraz z niezbędną dokumentacją); zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się; identyfikacji surowców i produktów; prawidłowego znakowania wyrobów; właściwego stosowania substancji dodatkowych, stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji.

W ramach Dni Otwartych Państwowej Inspekcji Sanitarnej zorganizowano dwa spotkania edukacyjno-informacyjne z intendentkami z placówek opiekuńczo-wychowawczych podczas których omawiano problemy związane z:

- przygotowywaniem i przechowywaniem próbek pokarmowych,
- przepisami dotyczącymi żywienia zbiorowego zamkniętego,
- czasem przechowywania w urządzeniach grzewczych gotowych do spożycia potraw,
- oznaczaniem alergenów w opracowanych jadłospisach,
- odczytywaniem i interpretacją etykiet w związku z oznaczeniem graficznym Nutri-Score,
- mrożeniem środków spożywczych.

5. Sekcja Higieny Pracy

W 2025 roku Sekcja Higieny Pracy nadzorowała 166 zakładów pracy zatrudniających 4689 pracowników. Przeważającą część zakładów stanowią zakłady pracy zatrudniające do 9 oraz od 10 do 50 pracowników. Przeprowadzono 191 kontroli w 134 zakładach pracy. W 33 zakładach pracy stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne.

Dominującymi czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy w zakładach powiatu milickiego pozostają nadal ponadnormatywny hałas oraz przekroczenia stężenia zapylenia – pyły drewna, które zaliczane są do czynników o działaniu rakotwórczym.

W 13 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia, w których 87 pracowników wykonuje prace w narażeniu powyżej dopuszczalnych norm. W w/w zakładach podczas przeprowadzanych kontroli wskazywano na konieczność dążenia do podejmowania działań organizacyjno-technicznych mających na celu poprawę warunków pracy i bezpieczeństwa pracowników.

Przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie, który jest najbardziej istotny dla przedsiębiorcy lub obszarze, w którym stwierdzono nieprawidłowości.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości należały:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w 19 skontrolowanych zakładach pracy,
- uchybienia w zakresie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w 11 zakładach,
- zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń w 3 zakładach pracy.

Podobnie jak w latach ubiegłych największe zagrożenia zdrowotne w środowisku pracy występowały w zakładach pracy zajmujących się:

- produkcją wyrobów z drewna (PKD 16) – narażenie na hałas,
- produkcją mebli (PKD 31) – narażenie na hałas.
- produkcja wyrobów ze stali nierdzewnej (PKD 28) – narażenie na hałas i czynniki chemiczne.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w zakładach pracy w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wydano 37 decyzji merytorycznych (terminowe) zawierających łącznie 70 nakazów, 39 decyzji płatniczych oraz 5 upomnień. Nie dokonywano unieruchomienia zakładów, oddziałów ani stanowisk pracy.

Sekcja Higieny Pracy PSSE w Miliczu w 2025 roku wydała 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Miliczu wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Przeprowadzono 2 postępowania wyjaśniające w sprawie chorób zawodowych.

Ponadto w roku 2025 Sekcja Higieny Pracy sprawowała nadzór nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. „dopalaczy”. Monitorowano na bieżąco sytuację w zakresie używania „nowych substancji psychoaktywnych” za pośrednictwem systemu SMIOD2.

Sekcja Higieny Pracy sprawuje również nadzór nad chemikaliami, w tym nad wytwarzaniem, wprowadzaniem do obrotu i udostępnianiem na rynku produktów kosmetycznych. W 2025 r. przeprowadzono 39 kontroli w w/w zakresie, dodatkowo pobrano próbę produktu kosmetycznego do badań w zakresie badań mikrobiologicznych.

6. Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Celem Sekcji OZ i PZ w 2025 roku było kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych wśród społeczeństwa powiatu milickiego poprzez edukację, informację i różne inne formy oddziaływania.

Pracownik Sekcji OZiPZ współpracował min. z: dyrekcją szkół i przedszkoli na terenie powiatu milickiego, z pedagogami szkolnymi, nauczycielami, pracownikami OR PCK w Miliczu, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Miliczu.

Programy realizowane w powiecie milickim w roku 2025:

Profilaktyka palenia tytoniu:

Program „Bieg po zdrowie” jest programem Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej, którego celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów, opóźniania lub zapobiegania inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży; pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Zasięg: 305 osób

Program „Czyste powietrze wokół nas” skierowany jest do dzieci w wieku 5 – 6 lat i stanowi pierwsze ogniwo w cyklu programów antytytoniowych. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Zasięg: 404 osoby.

Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień bez Tytoniu”- corocznie WHO stara się w tym dniu zwrócić uwagę ludzi na kwestię zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu. Ze względu na termin w okresie wiosenno-letnim Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Miliczu ma możliwość oraz bierze czynny udział w różnych projektach oraz wydarzeniach społecznych. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Miliczu organizują punkty informacyjno-edukacyjne podczas różnorodnych wydarzeń, na które organizatorzy chętnie zapraszają Inspekcję Sanitarną. Jest to możliwość dotarcia do większego grona odbiorców. Zasięg 850 osób.

Interwencja nieprogramowa „Rzuć Palenie razem z nami”- każdego roku w trzeci czwartek listopada obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia. W roku 2025 zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny w szkole ponadpodstawowej. Dodatkowo we współpracy z pedagogami szkolnymi zostały zorganizowane wystawy prac plastycznych, plakatów, oraz gazetki ściennie. Zasięg 350 osób.

Profilaktyka nadwagi i otyłości:

Program „Trzymaj Formę” Państwowa Inspekcja Sanitarna we współpracy z Polską Federacją Producentów Żywności realizuje Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!” – program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych w klasach V-VIII. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Podejmowano działania mające na celu zapobieganie otyłości i nadwadze. Zasięg 1625 osób.

Profilaktyka uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Profilaktyka zażywania nowych narkotyków – w przypadku nowych substancji psychoaktywnych nadrzędnym celem prowadzonych działań było zwiększenie świadomości uczniów, młodzieży oraz społeczeństwa lokalnego na temat składu „dopalaczy” i przede wszystkim zagrożeń jakie wynikają z ich zażywania. W ramach tych działań na terenie powiatu milickiego są prowadzone zajęcia warsztatowe, pogadanki, narady oraz punkty informacyjne. Zasięg 1405 osób.

ARS, czyli jak dbać o miłość celem programu jest przede wszystkim ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież. Zasięg programu 143 osoby.

Profilaktyka chorób zakaźnych

Interwencja nieprogramowa „Akcja Zimowa” i „Akcja Letnia” - ma na celu zmniejszenie ryzyka związanego z zagrożeniami zdrowotnymi w okresie zimowym. Okres zimowy to czas, w którym szczególnie dzieci spędzają dużo czasu na zabawach zimowych, co wiąże się z zagrożeniami dla zdrowia w szczególności: różnego rodzaju uszkodzenia ciała typu złamania, grypa, przeziębienia. Lato natomiast to czas wakacji, na które czekają nie tylko najmłodsi, ale też dorośli. Jednak w tym czasie to dzieci i młodzież są grupami najbardziej narażonymi na różnego rodzaju niebezpieczeństwa. W okresie wakacyjnym ludzie spędzają dużo czasu nad wodą, w lesie, na placach zabaw, a to wiąże się z zagrożeniami dla zdrowia w szczególności: ukąszeniami (kleszcze, żmije). Natomiast w tym okresie młodzi ludzie dodatkowo narażeni są na pierwsze kontakty z papierosami, środkami zastępczymi, alkoholem itp. Zasięg 17722 osoby.

Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień AIDS” realizowana w ramach Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV - celem programu było podniesienie wiedzy uczniów i ich świadomości na temat zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS. Podejmowano działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzenienia się zakażeń HIV.

Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-edukacyjnych, umieszczono na stronie internetowej informacje zawierające treści edukacyjne, zorganizowano punkty informacyjne podczas, których rozdawano ulotki, broszury nt. HIV/AIDS. Wzmocnieniem działań były obchody Światowego Dnia Walki z AIDS. Zasięg 519 osób.

Program zalecanych szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) Kluczowym celem programu jest zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciw HPV, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywoływanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego. Zasięg 661 osób.

Podstępne WZW to program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. Zasięg 830 osób.

Profilaktyka chorób nowotworowych:

Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” – ma na celu stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. Wprowadzenie edukacji prozdrowotnej na temat raka szyjki macicy do szkół, przyczyni się do podniesienia poziomu wiedzy i zainicjowania dyskusji, dzięki której kobiety z pokolenia rodziców podejmą odpowiednie działania, czyli skonsultują się z lekarzem i wykonają badanie cytologiczne. Zasięg 460 osób.

Laurka dla Mamy, badajcie się drogie Mamy, bo my dzieci Was kochamy – głównym celem tego programu było zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet poprzez regularne wykonywanie badań cytologicznych. Zasięg 1741 osób

Znamie znam je - program ten skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz wyższych klas szkół podstawowych, a jego głównym celem jest upowszechnienie wiedzy na temat profilaktyki czerniaka. Zasięg 1098 osób.

Inne działania profilaktyczne:

Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Zdrowia”- obchodzony jest corocznie od 1950 w dniu 7 kwietnia, w rocznicę powstania WHO. Jego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na najbardziej palące i zaniedbane problemy zdrowotne społeczeństw na świecie. Zasięg: 1526 osób.

Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Seniora”. Zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny podczas Gminnych Obchodów Światowego Dnia Seniora. W punkcie Seniorzy chętnie badali ciśnienie, korzystali z ulotek nt. szkodliwości palenia, szkodliwości soli, zdrowego odżywiania, cukrzycy, profilaktyki grypy i antybiotyków, AIDS. Podczas działania

punktu pracownik Sekcji OZiPZ rozdawał ulotki i broszury „przykładowe jadłospisy”. Podczas działania punktu rozmawiano z seniorami głównie na temat zdrowego odżywiania i grypy. Zasięg 200 osoby.

II Turniej Sportowo-Edukacyjny Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu 2025. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Miliczu zorganizował dwa turnieje eliminacyjne do finału wojewódzkiego oraz współorganizował finał wojewódzki II Turnieju Sportowo-Edukacyjnego DPWIS we Wrocławiu, którego założeniami było promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz aktywności fizycznej, edukowanie młodzieży szkolnej w zakresie zdrowego odżywiania oraz propagowanie podejmowania wszelkich aktywności fizycznych. Turniej sportowo-edukacyjny DPWIS we Wrocławiu wzorem roku poprzedniego polegał na rywalizacji sportowej (piłka nożna) oraz rywalizacji w quizie wiedzy dotyczącym zagadnień ze zdrowia publicznego i sportu. Przedsięwzięcie miało na celu zwiększenie atrakcyjności metod promowania postaw i działań prozdrowotnych, a także edukowanie określonej grupy odbiorców w tymże zakresie.

W ostatnich latach, w związku ze zwiększającym się problemem dotyczącym nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży oraz obniżaniem się ich sprawności fizycznej, zaczęto zwracać uwagę na zbyt małą aktywność fizyczną. W tym kontekście szczególne zainteresowanie oraz niepokój specjalistów wzbudza duża częstotliwość zwalniania uczniów z zajęć wychowania fizycznego oraz częsta absencja uczniów na tych zajęciach. Turniej Sportowo-Edukacyjny miał na celu zachęcenie młodzieży do aktywności fizycznej oraz promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia. Zasięg: około 409 osób

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Dzień Wiedzy. Obchody tego wydarzenia mają na celu zwrócenie uwagi ogółu społeczeństwa, pracowników służby zdrowia czy polityków na rozprzestrzenianie się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka. Przyczyną narastającej antybiotykooporności jest nierozważne stosowanie antybiotyków, często niewłaściwie z przeznaczeniem. Zasięg 129 osób.

Promocja szczepień ochronnych „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” oraz „Europejski Tydzień Szczepień”. Celem tegorocznych obchodów jest podniesienie świadomości dotyczącej znaczenia szczepień ochronnych wśród rodziców i opiekunów dzieci oraz pracowników sektora ochrony zdrowia, polityków, decydentów i mediów. Mając na uwadze stałą potrzebę działań edukacyjnych publikowano przygotowane materiały edukacyjne w wersji elektronicznej na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych PSSE w Miliczu. Zasięg 2260 osób

Skąd się biorą produkty ekologiczne – grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie

świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Zasięg 335 osób

Kampania Wybieraj Bezpieczną Żywność. Celem kampanii #EUChooseSafeFood jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych. Kampania skierowana jest do grupy odbiorców, którzy nie są specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa żywności i odżywiania w wieku od 25 do 45 lat, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców. Odbiorcy ci mogą być zainteresowani zachowaniem dobrego samopoczucia, zdrowia, aktywnym stylem życia i/lub tematyką bezpieczeństwa żywności, ale mogą potrzebować pomocy w poruszaniu się po zawłościach dostępnych informacji. Zasięg 1053 osób.

Prowadzenie Social Mediów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Miliczu – w związku z prowadzoną stroną PSSE Milicz na FB, artykuły zamieszczane w tematyce profilaktyki docierają do szerszego grona odbiorców. W 2025 roku dzięki zamieszczonym informacjom, infografikom oraz materiałom informacyjno-edukacyjnym udało się dotrzeć do ponad 30000 odbiorców.